

Lege nr. 192/2006

din 16/05/2006
Versiune actualizata la data de 16/01/2015

Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator

Nu mai exista amendamente consemnate până la data de 16/02/2015.

Textele actelor actualizate sunt reproduceri neoficiale ale unor acte ce au suferit numeroase modificări de-a lungul timpului, dar care nu au fost republicate în Monitorul Oficial. La astfel de texte nu se va face referire în nici un document oficial ele având numai un caracter informativ. Indaco Systems nu își asumă răspunderea pentru consecințele juridice generate de folosirea acestor acte. Aplicatia Lege4 a fost actualizată până la data de: 06/02/2015.

@Text actualizat la data de 16.01.2015. Actul include modificările din următoarele acte:

- Legea nr. 370/2009 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 831 din 03/12/2009.
- Ordonanța nr. 13/2010 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 70 din 30/01/2010.
- Legea nr. 202/2010 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 714 din 26/10/2010.
- Legea nr. 76/2012 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 365 din 30/05/2012.
- Legea nr. 115/2012 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 462 din 09/07/2012.
- O.U.G. nr. 90/2012 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 878 din 21/12/2012.
- O.U.G. nr. 4/2013 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 68 din 31/01/2013.
- O.U.G. nr. 80/2013 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 392 din 29/06/2013.
- Legea nr. 255/2013 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 515 din 14/08/2013.
- Decizia nr. 266/2014 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 464 din 25/06/2014.

@Pus în aplicare prin:

- Hotărârea nr. 12/2007 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 713 din 22/10/2007.
- Regulamentul publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 505 din 27/07/2007.
- Procedură publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 41 din 16/01/2015.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 1. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Art. 2. - (1) Abrogat prin punctul 1. din Decizie nr. 266/2014 începând cu 10.08.2014.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 1. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(1¹) Dovada participării la ședința de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de

informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una dintre părți refuză în scris participarea la ședința de informare, nu răspunde invitației prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru ședința de informare, se întocmește un proces-verbal, care se depune la dosarul instanței.

Alineatul (1¹) a fost introdus prin punctul 2. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

(1²) Abrogat prin punctul 1. din Decizie nr. 266/2014 începând cu 10.08.2014.

Alineatul (1²) a fost introdus prin punctul 2. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

(1³) Efectuarea procedurii de informare asupra avantajelor medierii poate fi realizată de către judecător, procuror, consilier juridic, avocat, notar, caz în care aceasta se atestă în scris.

Alineatul (1³) a fost introdus prin punctul 1. din Ordonanță de urgență nr. 4/2013 începând cu 01.07.2013.

(1⁴) Serviciile prestate conform dispozițiilor alin. (1) și (1¹) sunt gratuite, neputându-se percepe onorarii, taxe sau orice alte sume, indiferent de titlul cu care s-ar putea solicita.

Alineatul (1⁴) a fost introdus prin punctul 1. din Ordonanță de urgență nr. 4/2013 începând cu 01.07.2013.

(2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și conflictelor din domeniul protecției consumatorilor, în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute de legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor.

(3) Persoanele fizice sau persoanele juridice au dreptul de a-și soluționa disputele prin mediere atât în afara, cât și în cadrul procedurilor obligatorii de soluționare amiabilă a conflictelor prevăzute de lege.

(4) Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod admis de lege.

(5) În orice convenție ce privește drepturi asupra cărora părțile pot dispune, acestea pot introduce o clauză de mediere, a cărei validitate este independentă de validitatea contractului din care face parte.

Art. 3. - Activitatea de mediere se desfășoară în mod egal pentru toate persoanele, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.

Art. 4. - **(1)** Medierea reprezintă o activitate de interes public.

(2) În exercitarea atribuțiilor sale, mediatorul nu are putere de decizie în privința conținutului înțelegerii la care vor ajunge părțile, dar le poate îndruma să verifice legalitatea acesteia, potrivit art. 59.

Art. 5. - **(1)** Medierea poate avea loc între două sau mai multe părți.

(2) Părțile au dreptul să își aleagă în mod liber mediatorul.

(3) Medierea se poate realiza de către unul sau mai mulți mediatori.

Art. 6. - Organele judiciare și arbitrale, precum și alte autorități cu atribuții jurisdicționale informează părțile asupra posibilității și a avantajelor folosirii procedurii medierii și le îndrumă să recurgă la această cale pentru soluționarea conflictelor dintre ele.

Art. 6. a fost modificat prin punctul 2. din Lege nr. 370/2009 începând cu 03.03.2010.

CAPITOLUL II

Profesia de mediator

SECȚIUNEA 1

Dobândirea, suspendarea și încetarea calității de mediator

Art. 7. - Poate deveni mediator persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a)** are capacitate deplină de exercițiu;
- b)** are studii superioare;
- c)** are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani;

Litera c) a fost modificată prin punctul 3. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

- d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;

Litera e) a fost modificată prin punctul 2. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

- f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;

Litera f) a fost modificată prin punctul 3. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

- g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi.

Alineatul a fost modificat prin punctul 2. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 8. - (1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 vor fi autorizate ca mediatori de către Consiliul de mediere, după achitarea taxei de autorizare, al cărei quantum va fi stabilit prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene, posesori ai unui document de calificare în profesia de mediator, obținut în unul dintre aceste state, dobândesc, în contextul dreptului de stabilire, accesul la profesie în România, după recunoașterea acestor documente de către Consiliul de mediere, conform Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

(3) Documentele de calificare obținute în profesia de mediator în alt stat decât România ori într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană de către persoanele prevăzute la alin. (2) se recunosc în condițiile prevăzute la alin. (5), care se aplică în mod corespunzător. Dacă abilitățile și cunoștințele nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, Consiliul de mediere ia în considerare și experiența profesională dobândită de solicitant și îi poate cere să dovedească faptul că îndeplinește toate aceste cerințe.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

(4) Prevederile alin. (2) și (3) se aplică și cetățenilor români, posesori ai documentelor de calificare în profesia de mediator, obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, după caz, într-un stat terț.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

(5) Cetățeanul unui stat terț, care a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor în străinătate sau care a dobândit calitatea de mediator în străinătate și dorește să desfășoare activitate de mediere cu caracter permanent în România, dobândește acces la profesie în următoarele condiții:

- a) prezintă titlul de studii, însoțit de atestatul de echivalare eliberat de Ministerul Educației și Cercetării;
- b) prezintă conținutul programei de formare parcurse, inclusiv durata pregătirii și, după caz, documentele care atestă dobândirea calității de mediator. Consiliul de mediere evaluează conținutul programei de formare prezentate, inclusiv durata pregătirii, comparând cunoștințele și abilitățile atestate de aceste documente cu cerințele stabilite conform legii române, și hotărăște, dacă este cazul, accesul în profesie. Condițiile de echivalare ori compensare a calificării, în situația în care cunoștințele și abilitățile atestate nu corespund cerințelor de calificare prevăzute de legea română, vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(6) Mediatorul străin poate desfășura în România activitatea de mediere cu caracter ocazional, sub forma prestării de servicii, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în statul de origine sau de proveniență, fiind exceptat de la cerințele de autorizare și de înscriere prevăzute în lege, având însă obligația înștiințării, în scris, a Consiliului de mediere cu privire la desfășurarea acestei activități.

(7) Cetățenii altor state ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene, posesori ai unui document de calificare ca mediator, obținut în unul dintre aceste state sau în România, dobândesc calitatea de mediator în România, în condițiile prevăzute la alin. (2)-(6).

Alineatul (7) a fost modificat prin punctul 1. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

(8) Cetățenii prevăzuți la alin. (7), care au dobândit calitatea de mediator în România, pot desfășura activitatea de mediere cu caracter permanent în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European, dacă în aceste state dobândirea acestei calități nu este reglementată, în baza documentului care atestă că exercită legal această profesie în România.

Alineatul (8) a fost introdus prin punctul 4. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(9) Pentru mediatorii autorizați în condițiile art. 7 și 72 alin. (2), documentul de calificare prin care se atestă dobândirea competențelor profesionale ca mediator este eliberat de către Consiliul de mediere în condițiile stabilite de standardele de formare în domeniul medierii.

Alineatul (9) a fost introdus prin punctul 4. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(10) În cazul în care este necesară verificarea documentelor depuse în vederea autorizării, aceasta se poate realiza și prin Sistemul de informare în cadrul pieței interne, în condițiile legii.

Alineatul (10) a fost introdus prin punctul 2. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

Art. 8¹. - (1) Autorizația se eliberează solicitantului în cel mult 30 de zile calendaristice de la data constatării îndeplinirii de către acesta a tuturor condițiilor stabilite de lege și de regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(2) Termenul poate fi prelungit o singură dată, pentru o perioadă de maximum 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de această prelungire. Prolungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri se motivează în mod corespunzător și se notifică solicitantului înainte de expirarea termenului inițial.

(3) În cazul în care solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege sau cererea formulată de acesta nu este însoțită de actele doveditoare, Consiliul de mediere comunică persoanei interesate refuzul motivat de autorizare sau, după caz, necesitatea completării dovezilor impuse de lege.

(4) Hotărârea de refuz, respectiv de retragere a autorizației de mediator poate fi atacată la instanța judecătorească competentă, în conformitate cu procedura prevăzută de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8¹. a fost introdus prin punctul 3. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

Art. 9. - (1) Formarea profesională a mediatorilor se asigură prin cursuri de formare profesională organizate de către furnizorii de formare și de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Cursurile și programele de formare profesională a mediatorilor vor fi autorizate de către Consiliul de mediere cu respectarea standardelor de formare profesională în domeniu, elaborate de către acesta.

Punere în aplicare prin Hotărâre 12/2007 :

STANDARDUL DE FORMARE A MEDIATORULUI

CAPITOLUL I Introducere

Art. 1. - Calitatea de mediator se dobândește în conformitate cu dispoziția art. 7 lit. g) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, denumită în continuare Lege, prin autorizarea de către Consiliul de mediere a persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 lit. a)-f) din Lege.

Art. 2. - În conformitate cu art. 7 lit. f) din Lege, condiția necesară în vederea autorizării este absolvirea cursurilor pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, sau a unui program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditat conform legii și avizat de Consiliul de mediere.

Art. 3. - (1) Formarea profesională a mediatorilor se asigură prin organizarea de cursuri de către furnizori de formare autorizați conform legislației în materia formării profesionale a adulților și de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) În toate cazurile, formarea profesională trebuie să asigure dobândirea competențelor profesionale prevăzute de Standardul ocupațional al mediatorului, prin organizarea de cursuri de specialitate.

Art. 3¹. - (1) Formatorul în mediere, atât în domeniul formării inițiale, cât și în domeniul formării continue, își poate desfășura activitatea în cadrul unui singur furnizor de formare acreditat de Consiliul de mediere.

(2) Un furnizor de formare în domeniul medierii în înțelesul Legii poate fi autorizat de Consiliul de mediere dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) face dovada unui contract de colaborare cu minimum un formator principal, autorizat de Consiliul de mediere, cu o vechime în formare în domeniul medierii de cel puțin 5 ani;

b) face dovada unui contract de colaborare cu un examinator înscris în Tabloul examinatorilor și evaluatorilor acreditați de Consiliul de mediere, care asigură funcția de examinator intern în comisiile de examinare ale furnizorului de formare respectiv;

c) formatorul principal a elaborat singur sau în colaborare un manual/suport de curs avizat și autorizat de Consiliul de mediere.

Art. 4. - (1) Formarea profesională a mediatorilor se finalizează cu un examen de absolvire, organizat în conformitate cu hotărârile adoptate de Consiliul de mediere.

(2) În urma absolvirii examenului, se eliberează un certificat de absolvire însoțit de un "Supliment descriptiv al certificatului", în care se precizează competențele profesionale dobândite și numărul de ore de pregătire, în conformitate cu cerințele de conținut ale programelor de formare.

Art. 5. - Certificatul de absolvire atestă absolvirea cursurilor de formare a mediatorilor, certifică dobândirea competențelor profesionale ca mediator, conform Standardului ocupațional al mediatorului, și reprezintă documentul prin care se îndeplinește dispoziția art. 7 lit. f) din Lege în vederea autorizării ca mediator.

Art. 6. - (1) Instituțiile de învățământ superior acreditate, care organizează cursuri de nivel master în domeniul medierii, vor evidenția clar și distinct în cadrul cursurilor pe care le desfășoară care este numărul de ore și conținutul programului de formare a mediatorilor, cu respectarea condițiilor de calitate adoptate prin hotărârile Consiliului de mediere și a Standardului de formare a mediatorilor.

(2) Pentru programele de formare a mediatorilor incluse în cursuri de nivel master acreditate, instituțiile de învățământ superior se supun aceluiași reguli de avizare, evaluare, examinare și control stabilite prin hotărârile Consiliului de mediere pentru furnizorii de formare, mai puțin autorizarea prevăzută de cadrul legal în domeniul formării profesionale a adulților.

Art. 7. - În vederea asigurării calității cursurilor organizate pentru dobândirea competențelor ca mediator, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Lege, programele de formare în domeniul medierii vor fi întocmite pe baza criteriilor cuprinse în standardul de formare elaborat de Consiliul de mediere și vor fi avizate în prealabil de către acesta.

Art. 8. - (1) În conformitate cu Legea, Consiliul de mediere va aviza toate programele de formare a mediatorilor, precum și programele postuniversitare de nivel master în mediere.

(2) Avizul pentru toate programele de formare a mediatorilor se obține conform art. 51 și 52 din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de mediere.

Art. 9. - (1) În cazul furnizorilor de formare, după obținerea avizului Consiliului de mediere pentru programul de formare a mediatorilor, aceștia se vor adresa comisiilor de autorizare și vor urma procedurile prevăzute de cadrul legal din domeniul formării profesionale a adulților, în vederea autorizării.

(2) Conform clasificării cuprinse la art. 5 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, programele de formare profesională a mediatorilor se încadrează la categoria programelor de specializare.

Art. 10. - (1) În cazul furnizorilor de formare autorizați, programul de formare se va finaliza cu organizarea unui examen în condițiile art. 18 alin. (1), al art. 31 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și se va elibera certificatul de absolvire cu recunoaștere națională, care are regimul actelor de studii.

(2) Certificatul este însoțit de "Suplimentul descriptiv al certificatului", în care se precizează competențele profesionale dobândite, conform dispozițiilor art. 4 din Metodologia certificării formării profesionale a adulților, aprobată prin Ordinul ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 501/5.253/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 11. - Furnizorii de formare autorizați vor fi înregistrați de către Consiliul de mediere în tabloul acestora, conform art. 20 lit. d) din Lege.

CAPITOLUL II Scopul standardului de formare a mediatorilor

Art. 12. - Scopul standardului de formare a mediatorilor este stabilirea setului de criterii și proceduri privind programele de formare a mediatorilor în vederea aplicării dispozițiilor Legii pentru îndeplinirea cerințelor minime prin care să se asigure dobândirea competențelor profesionale ale mediatorilor, în condițiile legii.

Art. 13. - (1) După absolvirea cursurilor de formare inițială avizate de Consiliul de mediere, mediatorii se pot specializa pe domenii.

(2) Standardul de formare a mediatorilor se va completa cu competențe specifice, pe măsură ce domeniile de specializare vor fi identificate.

CAPITOLUL III Principii

Art. 14. - Prezentul standard reflectă principiile medierii care se vor regăsi în programul de formare, respectiv:

- a) participarea voluntară;
- b) confidențialitatea;
- c) neutralitatea și imparțialitatea mediatorului;

e) acceptul în cunoștință de cauză.

Art. 15. - În vederea pregătirii și susținerii programului de formare, se recomandă formatorilor consultarea Standardului ocupațional al mediatorului, a Codului etic al mediatorului și a Legii.

Art. 16. - Programele de formare profesională cuprind cel puțin următoarele elemente:

a) obiectivele programului de formare profesională exprimate în competențele profesionale ce urmează a fi dobândite;

b) durata de pregătire pentru realizarea obiectivelor propuse;

c) numărul minim și maxim de participanți pentru un ciclu sau o serie de pregătire;

d) calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică, denumite în continuare formatori;

e) programa de pregătire;

f) mijloacele și metodele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea deprinderilor practice necesare ocupației respective;

g) dotările, echipamentele și materialele necesare formării;

h) procedura de evaluare în conformitate cu obiectivele specifice programului de formare profesională.

CAPITOLUL IV Conținutul standardului de formare a mediatorilor

Art. 17. - Prezentul standard de formare a mediatorilor are următorul conținut:

a) cerințe structurale privind programul de formare a mediatorilor;

b) cerințe privind conținutul programului de formare a mediatorilor;

c) prevederi referitoare la dotări și echipamente;

d) cerințe privind resursele umane cu atribuții în pregătirea mediatorilor, respectiv formatori, examinatori și experți în comisiile de autorizare și evaluare a furnizorilor de formare;

e) proceduri de înregistrare a formatorilor, examinatorilor și experților.

CAPITOLUL V Structura programului de formare a mediatorilor

Art. 18. - Programul de formare a mediatorilor poate să înceapă numai după ce a fost avizat de către Consiliul de mediere și autorizat conform legislației din domeniul formării profesionale a adulților sau acreditat conform legii, după caz.

Art. 19. - (1) Programele de formare a mediatorilor propuse de furnizorii de formare durează cel puțin 80 de ore, în care formatorii sunt în contact direct cu participanții, și acoperă în mod obligatoriu conținutul recomandat de prezentul standard.

(2) Furnizorul de formare și echipa de formatori își asumă programul de formare, pentru care propune o structura unitară și coerentă, asigurând corelarea dintre teorie și practică.

(3) În cadrul fiecărei discipline din programul de formare, formatorul care susține partea teoretică se va implica și în partea practică pentru dobândirea abilităților corespunzătoare prevăzute de Standardul ocupațional al mediatorului.

(4) Fiecare program de formare este coordonat de către un formator principal.

(5) La finalul fiecărui program de formare, furnizorul de formare care organizează cursurile eliberează certificate de participare pe care se menționează în mod obligatoriu: perioada de desfășurare a cursului, locația, formatorii, disciplinele cursului și numărul de ore aferent acestora.

Art. 20. - Formatul programului trebuie să răspundă simultan următoarelor cerințe:

(1) Programul de formare este structurat pe discipline sau pe module cuantificate în credite transferabile și acoperă toate competențele incluse în Standardul ocupațional al mediatorului;

(2) Programul zilnic durează minimum 3 ore și nu poate depăși 8 ore, inclusiv pauzele. Timpul însumat al pauzelor este de maximum 2 ore.

(3) Examinarea, interviurile, lucrările solicitate eventual de formatori cursanților, precum și alte activități care nu se înscriu în prevederile art. 19 alin. (1) nu sunt incluse în orele destinate cursului de formare, iar timpul afectat acestora nu se ia în considerare la calculul orelor programului de formare.

(4) Programul de formare a mediatorilor se desfășoară, de regulă, în etape de câte 5 zile consecutive.

(5) Programul de formare a mediatorilor se încheie în termen de 90 de zile calendaristice, inclusiv examinarea.

(6) Programul de formare a mediatorilor conține minimum 70% exerciții practice și maximum 30% din timp este alocat pentru elemente de teorie.

Art. 21. - În cazul în care programul de formare a mediatorilor nu se desfășoară în format consecutiv de timp, acesta trebuie să se înscrie în următorul cadru:

a) timpul unei sesiuni de instruire este de minimum 3 ore;

b) programul complet de formare a mediatorilor se încheie în termen de 90 de zile calendaristice, inclusiv examinarea.

(1) Furnizorii de programe de formare a mediatorilor vor elabora materialele de curs înainte de începerea programului de formare.

(2) Furnizorii de programe de formare a mediatorilor trebuie să pună la dispoziția fiecărui participant suportul de curs/manualul cursului, precum și alte materiale necesare bunei desfășurări a cursului.

(3) Furnizorul de formare va specifica autorul și proprietarul manualului de formare și ai oricărui material utilizat pe perioada formării.

Art. 23. - Numărul maxim de participanți pe grupa de formare este de 24.

Art. 24. - Metodele de instruire trebuie să ajute cursanții să învețe să aplice cunoștințele teoretice și să își dezvolte abilitățile cuprinse în Standardul ocupațional al mediatorului.

Art. 25. - (1) Programul de formare a mediatorilor trebuie să includă metode de instruire variate, dintre care următoarele sunt minim obligatorii:

- prezentarea;
- discuții în grup;
- simulări sau demonstrații;
- jocuri de roluri.

(2) Formatorii sunt încurajați să includă în materialele ce se distribuie participanților:

- exerciții scrise;
- studii de caz;
- materiale multimedia.

Art. 26. - Evaluarea programului de formare a mediatorilor

(1) Furnizorul programului de formare a mediatorilor va prezenta în documentația pentru avizare formele și modalitățile de evaluare a programului.

(2) Modalitățile de evaluare propuse vor urmări evaluarea conținutului, procesului de formare, organizării cursurilor, prestației formatorilor, experienței dobândite pe parcursul instruirii de către participanții la procesul de formare etc.

(3) Furnizorul programului de formare a mediatorilor va preciza în documentele înaintate spre avizare Consiliului de mediere cine face evaluarea (participanții în program, formatorii etc.), precum și instrumentele de evaluare.

Art. 27. - (1) Consiliul de mediere poate solicita furnizorilor de formare copii ale evaluărilor în termen de un an de la finalizarea programului.

(2) Documentele referitoare la evaluare solicitate de Consiliul de mediere vor fi puse la dispoziția acestuia de către furnizorul programului de formare a mediatorilor în termen de maximum 14 zile calendaristice de la solicitare.

(3) În cazul în care un furnizor refuză să pună la dispoziția Consiliului de mediere documentele solicitate referitoare la evaluare, Consiliul de mediere poate dispune măsuri care să conducă la sancționarea furnizorului respectiv.

Art. 28. - Un formator nu poate să supravegheze simultan mai mult de 5 participanți în roluri de mediator.

Art. 29. - (1) Formatorii trebuie să respecte programul și să fie prezenți pe întreg parcursul disciplinelor pe care au fost desemnați să le susțină.

(2) Participanții trebuie să fie prezenți pe întreaga durată a programului de formare a mediatorilor.

(3) În cazuri excepționale, aceștia pot lipsi cu acordul formatorului, dar nu mai mult de 10% din timpul total al programului.

Art. 30. - La finalul programului de formare a mediatorilor, formatorii pot evalua performanța participanților și pe bază de documente scrise, indicând ariile în care aceștia au demonstrat însușirea conceptelor de bază și capacitatea de a performa ca mediator, precum și pe cele în care, în opinia formatorului, sunt necesare îmbunătățiri.

Art. 31. - Examinarea participanților

(1) Absolvirea cursurilor de formare în vederea autorizării pentru dobândirea calității de mediator conform prevederilor art. 7 lit. f) din Lege se face prin examinare, cu respectarea cadrului legal privind formarea adulților pe cale formală finalizată cu certificat de absolvire cu recunoaștere națională sau a prevederilor privind organizarea programelor postuniversitare de nivel master, după caz.

(2) În cazul structurării programului de formare a mediatorilor pe module cuantificate în credite transferabile, se va organiza examinarea participanților pentru fiecare modul.

(3) Participanții la programele de formare a mediatorilor susțin examene de absolvire la terminarea stagiilor de pregătire.

(4) Examenul de absolvire reprezintă un set de probe teoretice și practice prin care se constată dobândirea competențelor de mediator.

competențele prevăzute în Standardul ocupațional al mediatorului.

(6) Examinarea va include în mod obligatoriu cel puțin o modalitate prin care persoanei examinate i se vor testa abilitățile practice ca mediator (de exemplu: simulare mediere total sau parțial, întrebări din care să rezulte reacția în anumite situații etc.).

(7) În cazul organizării programului de formare a mediatorilor pe module, verificarea abilităților se va face la finalul fiecărui modul. În situația în care cursantul participă la toate modulele constitutive ale cursului, furnizorul trebuie să organizeze și un examen final.

(8) Modalitatea de verificare a abilităților face parte integrantă din examinare și din programul de formare și va fi inclusă în documentația necesară avizării acestuia, indiferent de forma programului prevăzută de Lege.

(9) În cazul în care nu se asigură de către furnizorul de formare verificarea abilităților, acesta va specifica situația în documentația de avizare a programului și va propune modalitatea de realizare a acestei cerințe.

Art. 32. - (1) Examenul de absolvire a modulului sau examenul final de absolvire a programului de formare a mediatorilor se organizează în cel mult 30 de zile de la data finalizării modulului, respectiv a cursului de formare.

(2) Cursantul care nu a fost declarat admis la examenul de absolvire a modulului, respectiv la examenul final de absolvire a programului de formare a mediatorilor, se poate înscrie la o altă sesiune de examinare într-un interval de maximum 6 luni, în aceleași condiții stabilite de furnizorul de formare.

Art. 33. - În cazul în care furnizorul de formare nu organizează examen în timpul dorit de participant, acesta se poate adresa altui furnizor de formare autorizat care organizează examen de absolvire a cursului de formare a mediatorilor.

Art. 34. - Certificarea

(1) Furnizorul de programe de formare profesională a mediatorilor eliberează persoanei care a promovat examenul un certificat de absolvire cu recunoaștere națională.

(2) Certificatele de absolvire cu recunoaștere națională sunt tipărite de instituțiile abilitate în domeniul formării adulților sau ale învățământului postuniversitar, după caz, în conformitate cu legislația în domeniu, și au regimul actelor de studii.

(3) Certificatele de absolvire cu recunoaștere națională se eliberează însoțite de o anexă denumită "Supliment descriptiv al certificatului", în care se precizează competențele profesionale dobândite.

(4) În cazul programelor de formare profesională a mediatorilor structurate pe module, la terminarea fiecărui modul, după susținerea examenului de absolvire a modulului, se eliberează certificat de absolvire a modulului respectiv, cu menționarea competențelor profesionale dobândite, cuantificate în credite transferabile. După absolvirea examenului final se eliberează și certificatul de absolvire cu recunoaștere națională, însoțit de "Supliment descriptiv al certificatului".

CAPITOLUL VI Conținutul programului de formare a mediatorilor

Art. 35. - Programa de pregătire pentru fiecare program de formare a mediatorilor se va întocmi de către furnizorii de formare în conformitate cu cerințele de conținut al programului de formare cuprinse în prezentul standard.

Art. 36. - În vederea autorizării programului de formare a mediatorilor, inclusiv a celor incluse în programe postuniversitare de nivel master în domeniul medierii, este obligatorie avizarea programei de pregătire de către Consiliul de mediere. Avizul este anterior solicitării de autorizare sau acreditării și începerii programului.

Art. 37. - Conținutul programului de formare a mediatorilor trebuie să includă următoarele elemente ale teoriei și practicii medierii:

1. Teoria și analiza conflictelor:

- durată: 16 ore;

- obiectiv: la finalul cursului participanții sunt capabili să identifice aspectele generale și particulare ale conflictului și să recunoască diferitele modalități de intervenție;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

a) definire, tipuri și răspunsuri în conflict;

b) elemente de dinamică a conflictelor;

c) elemente de analiza conflictelor.

2. Rezolvarea alternativă a disputelor:

- durată: 8 ore;

- obiectiv: la finalul cursului, participanții au înțeles particularitățile rezolvării unei dispute bazate pe interese și pot face diferența dintre mediere și alte metode de rezolvare a disputelor;

- subiecte care vor trebuie minimal incluse:

a) continuumul rezolvării disputelor;

b) metode de rezolvare alternativă a disputelor (prezentare, comparații, rolul celei de-a treia părți, diferența dintre mediere și alte forme de intervenție, rezolvarea bazată pe interese).

3. Mediere:

- durată: 48 de ore.

3.1. Teoria și practica medierii:

- obiectiv: la finalul cursului participanții au dobândit cunoștințe privind cadrul conceptual necesar înțelegerii și aplicării medierii și și-au dezvoltat abilități de analiză de oportunitate privind utilizarea acestei metode pentru rezolvarea unei dispute;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

- a) definirea medierii;
- b) principiile medierii;
- c) rolul mediatorului;
- d) drepturile părților;
- e) avantajele/dezavantajele medierii;
- f) stiluri, tipuri de mediere și tipuri de mediatori.

3.2. Procesul de mediere:

- obiectiv: la finalul cursului participanții au dobândit cunoștințele necesare privind procesul de mediere și și-au dezvoltat abilități pentru a pregăti și a conduce ședința de mediere;

- programul de formare trebuie să asigure ca fiecare cursant să participe cel puțin de două ori în exerciții în care parcurge complet rolul de mediator și să acopere cel puțin următoarele subiecte:

a) etapele procesului de mediere:

- a1) acordul de a media și pregătirea sesiunii de mediere;
- a2) prezentarea procesului de mediere și stabilirea regulilor;
- a3) identificarea problemelor;
- a4) explorarea intereselor și problemelor;
- a5) generarea de opțiuni;
- a6) încheierea acordului;
- a7) încheierea sesiunii de mediere;

b) tehnici:

- b1) construirea încrederii și menținerea echilibrului între părți, depășirea impasului etc.;
- b2) utilizarea și organizarea de întâlniri separate;
- c) abilități de comunicare:
 - c1) comunicare verbală și nonverbală;
 - c2) ascultare activă;
 - c3) bariere de comunicare în conflict;
 - c4) formularea întrebărilor;
 - c5) reformulare și clarificare;
 - c6) asertivitate.

3.3. Etica mediatorului:

- obiectiv: la finalul cursului participanții cunosc principiile etice pentru a decide în cunoștință de cauză cu privire la procesul de mediere și au abilități pentru a-și menține poziția de neutralitate și imparțialitate ca mediatori;

- subiecte care trebuie minimal incluse:

- a) imparțialitate, neutralitate, evitarea conflictului de interese;
- b) autodeterminarea părților;
- c) confidențialitatea;
- d) coduri de conduită;
- e) prevederi legale privind respectarea eticii.

4. Organizarea activității mediatorilor:

- durată: 8 ore;

- obiectiv: la finalul sesiunii participanții cunosc modul de organizare a activității de mediator și au abilități de redactare și gestionare a documentelor cerute de Lege referitor la activitatea mediatorului;

- subiecte ce trebuie minimal incluse:

- a) Legea nr. 192/2006 și atribuțiile Consiliului de mediere;
- b) redactarea de acorduri/contracte conform cerințelor Legii nr. 192/2006;
- c) gestionarea documentelor referitoare la cauzele în care a mediat;
- d) confidențialitatea conform prevederilor legale care vizează activitatea mediatorului;

- asigurarea profesională și formarea de practică

Art. 38. - Programul de formare a mediatorilor trebuie să asigure condițiile pentru dobândirea competențelor mediatorului, conformându-se următorului cadru:

- a) formatorii care supraveghează rolurile de mediator sunt mediatori autorizați și fac dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute în prezentul standard;
- b) personalul didactic care desfășoară activități didactice teoretice și practice în cadrul programelor postuniversitare de nivel master, în care susține teme/discipline din programul de formare a mediatorilor, trebuie să fie înregistrat ca formatori, respectiv ca examinatori în condițiile art. 40-47 din prezentul standard.

Art. 39. - Dotări și echipamente

(1) Dotările trebuie să fie în număr suficient, la calitatea necesară și în stare de funcționare, putând fi:

- a) echipamente de prezentare de tip: tablă, flipchart, calculatoare, retro/videoproiectoare, aparatură video/TV etc.;
- b) materiale demonstrative de tip: planșe, casete video, software specializat etc.

(2) Furnizorul de formare va asigura desfășurarea cursurilor într-un spațiu adecvat ca dimensiune și mod de organizare, astfel încât să permită accesul participanților la pregătirea teoretică și dobândirea abilităților.

(3) Spațiul necesar pentru desfășurarea cursurilor de formare este de minimum 2 m² pentru fiecare participant, respectiv de minimum 48 de m² pentru o grupă de 24 de persoane.

CAPITOLUL VII Formatori, examinatori și experți în comisiile de autorizare a furnizorilor de formare

Art. 40. - Formatorii care îndeplinesc cerințele Standardului de formare a mediatorilor vor fi înregistrați în Tabloul formatorilor în domeniul medierii, cu mențiunea formator debutant sau formator principal.

Art. 41. - (1) Consiliul de mediere întocmește și actualizează lista experților care evaluează programe ale furnizorilor de formare, precum și lista experților de competențe.

(2) Experții evaluatori și examinatorii sunt înscriși în Tabloul experților și evaluatorilor prin hotărâre a Consiliului de mediere, fiind desemnați dintre formatorii înscriși în Tabloul formatorilor în domeniul medierii, cu mențiunea «formator principal».

(3) Pentru a participa în comisiile de examinare, examinatorii sunt desemnați prin hotărâre a Consiliului de mediere dintre experții înscriși în Tabloul experților și evaluatorilor, conform Regulamentului de organizare a examenului de absolvire.

(4) Pentru evaluarea programelor de formare și a furnizorilor care propun aceste programe, Consiliul de mediere desemnează prin hotărâre evaluatori dintre cei înscriși în Tabloul experților și evaluatorilor.

Art. 42. - Programele de formare organizate de către furnizorii de formare autorizați se vor realiza numai cu formatori înregistrați în Tabloul formatorilor în domeniul medierii, dintre care minimum un formator principal.

Art. 43. - Poate fi acreditată ca formator în domeniul medierii cu mențiunea «formator debutant» persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este mediator autorizat în condițiile Legii, își exercită profesia în una dintre formele prevăzute de Lege, este înscrisă în Tabloul mediatorilor și nu este înregistrată cu nicio cauză de suspendare;
- b) are experiență în domeniul medierii de minimum 3 ani de la data începerii activității practice, conform datelor înscrise în Tabloul mediatorilor;
- c) a acționat ca mediator în minimum 25 de cazuri, dovedite prin depunerea copiei registrului propriu în care ține evidența contractelor de mediere în care a acționat ca mediator, certificată de mediator prin semnătură pentru conformitate cu originalul;
- d) are pregătire în domeniul formării adulților, conform legislației în vigoare.

Art. 44. - Pentru a fi înregistrată ca formator cu mențiunea «formator principal», persoana care solicită înregistrarea trebuie să facă dovada îndeplinirii cumulative a următoarelor cerințe suplimentare față de art. 43 din prezentul standard:

- a) a avut atribuții de elaborare pentru cel puțin un program de formare de mediator, autorizat de Consiliul de mediere.
- b) a participat la elaborarea a cel puțin unui manual/suport de curs pentru formarea mediatorilor al unui furnizor de formare autorizat de Consiliul de mediere.
- c) a participat ca formator în cel puțin 3 cursuri complete de formare a mediatorilor;
- d) are minimum 240 de ore de activitate ca formator în cursuri de formare a mediatorilor;
- e) are minimum 40 de ore de pregătire în domeniul conflictelor, suplimentar față de pregătirea ca formator debutant;
- f) a format în cadrul cursurilor de formare a mediatorilor minimum 60 de persoane.

Art. 45. - (1) În vederea acreditării și înregistrării în Tabloul formatorilor în domeniul medierii sau în Tabloul experților și evaluatorilor, persoanele interesate vor depune la Consiliul de mediere o cerere la care sunt atașate documentele doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezentul standard.

cererii în termen de maximum 45 de zile de la înregistrarea acesteia.

(3) AcREDITAREA ca formator, examinator sau expert evaluator se face pentru o perioadă de 4 ani de la data adoptării hotărârii privind aprobarea cererii.

(4) Formatorii acREDITAȚI de Consiliul de mediere sunt înscrși în Tabloul formatorilor în domeniul medierii cu mențiunea «formator debutant» sau «formator principal».

(5) Examinatorii și experții evaluatori acREDITAȚI de Consiliul de mediere sunt înscrși în Tabloul examinatorilor și evaluatorilor.

(6) Tablourile se întocmesc de Consiliul de mediere și se actualizează ori de câte ori apar modificări.

(7) În vederea reacREDITĂRII și menținerii în tablouri ca formator, examinator sau expert evaluator, persoanele interesate vor depune la Consiliul de mediere o cerere la care sunt atașate documente doveditoare pentru îndeplinirea condițiilor de reacREDITARE privind pregătirea suplimentară în domeniul conflictelor, conform prezentului standard.

(8) În toate cazurile, reacREDITAREA se face pentru o perioadă de 4 ani.

(9) ReacREDITAREA ca formator, examinator sau expert evaluator se solicită înainte de expirarea termenului de 4 ani pentru care a fost emisă hotărârea anterioară de acREDITARE sau reacREDITARE.

(10) Până la soluționarea cererii, acREDITAREA sau reacREDITAREA anterioară își păstrează valabilitatea, cu menținerea în tablourile prevăzute la alin. (4) și (5).

Art. 46. - Înregistrarea ca examinator sau ca expert evaluator a formatorului înregistrat la categoria «formator principal» se face prin hotărâre a Consiliului de mediere, pe baza documentelor care dovedesc îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe suplimentare:

a) are minimum 240 de ore de formare în domeniul medierii, în calitate de formator principal;

b) a format minimum 60 de persoane în domeniul medierii, în calitate de formator principal;

c) are minimum 40 de ore de pregătire în domeniul conflictelor, suplimentar față de formatorul principal;

d) a coordonat în calitate de formator principal minimum 3 cursuri de formare a mediatorilor.

Art. 47. - (1) Îndeplinirea condițiilor prezentate la art. 43, 44 și 46 din prezentul standard va fi probată prin prezentarea de documente doveditoare, în conformitate cu procedura elaborată de Consiliul de mediere și publicată pe site-ul acestuia.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) cetățenii altor state pentru care furnizorul de formare depune documentele prevăzute la art. 51 lit. d) din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de mediere, din care rezultă pregătirea și experiența practică în domeniul formării de mediatorii.

CAPITOLUL VIII Dispoziții tranzitorii

Art. 48. - (1) În vederea autorizării ca mediator, până la data la care procedura de avizare și autorizare a furnizorilor de formare devine aplicabilă, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2008, se vor putea organiza cursuri de formare a mediatorilor, finalizate cu examen, în condițiile prezentului standard, numai cu aprobarea expresă a Consiliului de mediere, și în cadrul cărora formatorii pot fi persoane care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 43 lit. b)-d).

(2) La o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Tabloului mediatorilor, formatorii trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 43 lit. a)-d).

Art. 49. - (1) Persoanele care solicită acREDITAREA ca formator și care au făcut dovada parcurgerii anterior intrării în vigoare a Legii a minimum 80 de ore de cursuri de formare ca mediatorii sau care, la intrarea în vigoare a Legii, urmau cursuri de formare a mediatorilor, însumând minimum 80 de ore de formare în cadrul unor programe aflate în derulare, pot solicita Consiliului de mediere eliberarea unui certificat de recunoaștere a pregătirii ca mediator, ulterior adoptării de către Consiliul de mediere a hotărârii prin care se constată încadrarea în dispozițiile art. 72 alin. (2) din Lege.

(2) Se consideră curs de formare orice curs derulat în țară sau în străinătate, care acoperă modular sau integral cerințele de conținut pentru programele de formare a mediatorilor, conform art. 37 din prezentul standard.

(3) Se consideră program aflat în derulare orice program de formare care îndeplinește condițiile cuprinse la art. 20 alin. (1) și (6) și care se află în una dintre următoarele situații:

a) programul de formare a fost derulat în cadrul unui proiect depus spre finanțare sau deja aprobat la data publicării Legii, iar structura, durata și metodele de desfășurare a cursurilor de formare erau deja cunoscute;

b) programul de formare a fost derulat în cadrul unor programe care la data publicării Legii erau deja autorizate sau acREDITATE, conform legislației în vigoare în domeniul formării adulților sau al învățământului postuniversitar.

(4) Certificatul menționat la alin. (1) înlocuiește certificatul de absolvire prevăzut la art. 4 alin. (2) și la art. 5 din prezentul standard.

Art. 50. - (1) Persoanele care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 49 alin. (1) din prezentul standard referitor la numărul de ore, dar care au urmat un program de formare de minimum 40 de ore în mediere anterior apariției Legii, vor fi autorizate ca mediator în condițiile prevăzute la art. 7 lit. a)-e) și la art. 72 alin. (2) din Lege, cu

obligăția prezentării documentelor care atestă programa de formare parcursă și de a susține în termen de maximum 12 luni de la obținerea autorizației de mediator un examen pentru verificarea competențelor dobândite prin practică.

(2) Persoanele declarate promovate la examenul prevăzut la alin. (1) pot solicita în maximum 12 luni de la promovarea examenului eliberarea de către Consiliul de mediere a unui certificat de recunoaștere a competențelor dobândite ca mediator.

Art. 51. - (1) Furnizorii de formare, care derulează programe de formare a mediatorilor în condițiile art. 48 din prezentul standard, vor organiza examen de absolvire în conformitate cu hotărârile adoptate de Consiliul de mediere și cu dispozițiile prezentului standard.

(2) Instituțiile de învățământ superior acreditate, care au desfășurat programe postuniversitare de nivel master în domeniul medierii care nu au fost avizate anterior de către Consiliul de mediere și pentru care nu pot face dovada că se încadrează în condițiile prevăzute de art. 49 alin. (3), până la finalizarea procedurilor de avizare pot organiza examen de absolvire în colaborare cu Consiliul de mediere și cu respectarea prevederilor prezentului standard.

Art. 52. - (1) Examenul de absolvire organizat în condițiile art. 51 se finalizează cu Certificat de absolvire emis de către Consiliul de mediere și are regimul actelor de studii.

(2) Certificatul de absolvire se tipărește de către Consiliul de mediere și este însoțit de un "Supliment descriptiv al certificatului" în care se precizează competențele profesionale dobândite și numărul de ore de pregătire în conformitate cu cerințele de conținut ale programelor de formare.

(3) Certificatele de absolvire tipărite de Consiliul de mediere se pun la dispoziția furnizorilor de formare și ale instituțiilor de învățământ superior acreditate, contra cost.

(4) Certificatele de absolvire dobândite în condițiile art. 51 din prezentul standard asigură îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 7 lit. (f) din Lege și dau dreptul de a dobândi calitatea de mediator și accesul în profesie.

Art. 53. - (1) Consiliul de mediere va elabora procedura de avizare a programelor de formare a mediatorilor pe care o va publica pe site-ul propriu.

(2) Procedura de avizare a programelor de formare a mediatorilor începe de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentului standard.

Art. 54. - (1) Suspendarea din exercitarea calității de mediator produce de drept efectul suspendării acreditării ca formator, examinator, respectiv expert evaluator, începând cu data emiterii deciziei de suspendare din activitate ca mediator, pe toată durata suspendării. Suspendarea acreditării se constată prin decizie a președintelui Consiliului de mediere.

(2) Acreditarea ca formator, examinator sau expert evaluator încetează în următoarele situații:

a) la expirarea termenului de 4 ani pentru care a fost acreditat sau reacreditat, dacă nu a fost anterior depusă o cerere de reacreditare în acest sens;

b) la cererea scrisă a titularului, adresată Consiliului de mediere;

c) prin încetarea calității de mediator.

(3) Încetarea acreditării ca formator, examinator sau expert evaluator se constată prin hotărâre a Consiliului de mediere și are ca efect radierea din Tabloul formatorilor în domeniul medierii, respectiv al examinatorilor și evaluatorilor.

Art. 55. - (1) Prin sintagma «pregătire în domeniul conflictelor» folosită în cuprinsul prezentului standard se înțelege pregătire în oricare dintre disciplinele incluse în Standardul de formare, astfel cum acestea sunt descrise la art. 37.

(2) Pregătirea în domeniul conflictelor prevăzută la art. 44 lit. e) și art. 46 lit. c) poate fi parcursă atât anterior participării la cursurile de formare ca mediator, cât și ulterior acestora.

(3) Cursurile de pregătire în domeniul conflictelor, pe baza cărora se poate aproba acreditarea sau reacreditarea, nu includ cursuri de formare ca formator, ca evaluator de competențe ori de formare de formatori în vederea susținerii unui curs autorizat și nici parcurgerea de mai multe ori a aceluiași program de formare inițială ca mediator sau de pregătire continuă.

(3) Structura cursului de formare profesională va fi întocmită conform prevederilor privind formarea adulților.

Alineatul (3) a fost introdus prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(4) Consiliul de mediere va emite documentele care atestă competența profesională a mediatorilor.

Alineatul (4) a fost introdus prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 9. a fost modificat prin punctul 5. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 10. - Instituțiile și celelalte persoane juridice care desfășoară, conform art. 9, programe de formare profesională a mediatorilor se înscriu de către Consiliul de mediere pe o listă, care va fi pusă la dispoziția celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești și al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de internet a acestuia.

Art. 10. - a fost modificat prin punctul 3. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 11. - (1) Consiliul de mediere are dreptul să verifice modul de organizare și desfășurare a cursurilor și de aplicare a standardelor de formare inițială și continuă și poate solicita, dacă este cazul, retragerea autorizației, potrivit standardelor de formare în domeniul medierii și procedurilor elaborate de către Consiliul de mediere.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 6. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(2) Retragerea autorizației ori expirarea perioadei pentru care a fost acordată atrage radierea de pe lista prevăzută la art. 10.

Art. 12. - (1) Mediatorii autorizați sunt înscrși în Tabloul mediatorilor, întocmit de Consiliul de mediere și publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În tabloul prevăzut la alin. (1) se menționează următoarele date:

- a) numele și prenumele mediatorului;
- b) sediul profesional;
- c) pregătirea de bază a mediatorului, instituțiile la care s-a format și titlurile cu care le-a absolvit;
- d) domeniul medierii în care acesta este specializat;
- e) durata experienței practice în activitatea de mediere;
- f) limba străină în care este capabil să desfășoare medierea;
- g) calitatea de membru al unei asociații profesionale în domeniul medierii, precum și, după caz, al altor organizații;
- h) existența unei cauze de suspendare.

(3) Consiliul de mediere are obligația să actualizeze periodic și cel puțin o dată pe an Tabloul mediatorilor și să îl pună la dispoziție celor interesați la sediul său, al instanțelor judecătorești, al autorităților administrației publice locale, precum și la sediul Ministerului Justiției și pe pagina de Internet a acestuia.

(4) Profesia de mediator se exercită numai de către persoana care a dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile prezentei legi.

Alineatul (4) a fost introdus prin punctul 7. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(5) Exercițarea profesiei de mediator de către persoane care nu au dobândit calitatea de mediator autorizat, în condițiile prezentei legi, constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

Alineatul (5) a fost introdus prin punctul 7. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 13. - Exercițarea profesiei de mediator este compatibilă cu orice altă activitate sau profesie, cu excepția incompatibilităților prevăzute prin legi speciale.

Art. 14. - (1) Exercițarea calității de mediator se suspendă:

- a) în cazul unei incompatibilități prevăzute de lege; în acest caz, mediatorul este obligat să încunoștințeze, în termen de 3 zile, Consiliul de mediere, în legătură cu această incompatibilitate;
- b) la cerere, făcută în scris de către mediator;
- c) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. c).

(2) Exercițarea calității de mediator se suspendă de drept, în cazul în care împotriva mediatorului s-a luat măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu, până la soluționarea procesului penal, potrivit legii.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 3. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

Art. 15. - Calitatea de mediator încetează:

- a) la cerere, prin renunțare făcută în scris de către mediator;
- b) prin deces;
- c) în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) și d);
- d) ca sancțiune disciplinară, în condițiile stabilite la art. 39 alin. (1) lit. d);
- e) în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a dispus condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei pentru o infracțiune care aduce atingere prestigiului profesiei sau s-a dispus aplicarea unei pedepse privative de libertate.

stabilesc prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

(4) Pentru activitatea depusă, membrii Consiliului de mediere au dreptul la o indemnizație lunară, în condițiile stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 17 alin. (2).

Art. 19. - (1) Consiliul de mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.

(2) Ședințele Consiliului de mediere se desfășoară în prezența a cel puțin 7 membri și sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 6. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(3) Abrogat prin punctul 12. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 13. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(5) La lucrările Consiliului de mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituții sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de mediere.

Art. 20. - Consiliul de mediere are următoarele atribuții principale:

a) promovează activitatea de mediere și reprezintă interesele mediatorilor autorizați în scopul asigurării calității serviciilor din domeniul medierii, conform prevederilor prezentei legi;

Litera a) a fost modificată prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

b) elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaționale în materie;

c) autorizează programele de formare profesională inițială și continuă, precum și pe cele de specializare a mediatorilor;

Litera c) a fost modificată prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

d) întocmește și actualizează lista furnizorilor de formare profesională care au obținut autorizarea;

Litera d) a fost modificată prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

e) autorizează mediatorii, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de procedura stabilită prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere;

Litera e) a fost modificată prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

e¹) cooperează, prin intermediul Sistemului de informare în cadrul pieței interne, cu autoritățile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, în vederea asigurării controlului mediatorilor și a serviciilor pe care aceștia le prestează, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009;

Litera e¹) a fost introdusă prin punctul 5. din Ordonanță nr. 13/2010 începând cu 02.02.2010.

f) întocmește și actualizează tabloul mediatorilor autorizați;

g) ține evidența birourilor mediatorilor autorizați;

h) supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;

i) eliberează documentele care atestă calificarea profesională a mediatorilor;

Litera i) a fost modificată prin punctul 14. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

j) adoptă Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați, precum și normele de răspundere disciplinară a acestora;

k) ia măsuri pentru respectarea prevederilor conținute de Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați și aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;

l) face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea;

m) adoptă regulamentul privind organizarea și funcționarea sa;

Alineatul (3) a fost introdus prin alineatul din Lege nr. 202/2010 începând cu 25.11.2010.

Art. 27. - Fiecare mediator are dreptul să aplice un model propriu de organizare a procedurii de mediere, cu respectarea dispozițiilor și principiilor statuate în prezenta lege.

(2) Mediatorul are dreptul de a refuza preluarea unui caz, având obligația de a îndruma părțile în vederea alegerii unui alt mediator.

Alineatul (2) a fost introdus prin punctul 19. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 28. - (1) Sediul profesional al mediatorului este inviolabil.

(2) Percheziția sediului profesional al mediatorului poate fi dispusă numai de judecător și se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală.

SECȚIUNEA a 2-a

Obligațiile mediatorului

Art. 29. - (1) Mediatorul are obligația să dea orice explicații părților cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înțeleagă scopul, limitele și efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului.

(2) Mediatorul trebuie să asigure ca medierea să se realizeze cu respectarea libertății, demnității și a vieții private a părților.

Art. 30. - (1) Mediatorul are îndatorirea să depună toate diligențele pentru ca părțile să ajungă la un acord reciproc convenabil, într-un termen rezonabil.

(2) Mediatorul trebuie să conducă procesul de mediere în mod nepărtinitor și să asigure un permanent echilibru între părți.

Art. 31. - Mediatorul are obligația să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoștință despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial, precum și în cazul în care constată că drepturile în discuție nu pot face obiectul medierii, potrivit art. 2.

Art. 32. - Mediatorul este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cursul activității sale de mediere, precum și cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părți pe parcursul medierii, chiar și după încetarea funcției sale.

Art. 33. - (1) Mediatorul este obligat să respecte normele de deontologie și să răspundă, cu respectarea dispozițiilor art. 32, cererilor formulate de autoritățile judiciare.

(2) Mediatorul este obligat să comunice Consiliului de mediere orice modificare a condițiilor, care face necesară actualizarea mențiunilor prevăzute la art. 12 alin. (2).

Art. 34. - Mediatorul are obligația de a-și îmbunătăți permanent cunoștințele teoretice și tehnicile de mediere, urmând în acest scop cursuri de formare continuă, în condițiile stabilite de Consiliul de mediere.

Art. 35. - Mediatorul este obligat să restituie înscrisurile ce i-au fost încredințate de părți pe parcursul procedurii de mediere.

Art. 36. - Mediatorul nu poate reprezenta sau asista vreuna dintre părți într-o procedură judiciară ori arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii.

Art. 37. - (1) Mediatorul nu poate fi audiat ca martor în legătură cu faptele sau cu actele de care a luat cunoștință în cadrul procedurii de mediere. În cauzele penale mediatorul poate fi audiat ca martor numai în cazul în care are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă a părților și, dacă este cazul, a celorlalte persoane interesate.

(2) Calitatea de martor are întâietate față de aceea de mediator, cu privire la faptele și împrejurările pe care le-a cunoscut înainte de a fi devenit mediator în acel caz.

(3) În toate cazurile, după ce a fost audiat ca martor, mediatorul nu mai poate desfășura activitatea de mediere în cauza respectivă.

SECȚIUNEA a 3-a

Răspunderea mediatorului

Art. 38. - Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea obligației de confidențialitate, imparțialitate și neutralitate;
- b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare, în cazurile prevăzute de lege;
- c) refuzul de a restitui înscrisurile încredințate de părțile aflate în conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părți într-o procedură judiciară sau arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii;
- e) săvârșirea altor fapte care aduc atingere probității profesionale.

Art. 39. - (1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea abaterii și constau în:

- a) observație scrisă;
- b) amendă de la 50 lei (RON) la 500 lei (RON);
- c) suspendarea din calitatea de mediator pe o durată de la o lună la 6 luni;
- d) încetarea calității de mediator.

(2) Limitele amenzii prevăzute la alin. (1) lit. b) se actualizează periodic de către Consiliul de mediere, în funcție de rata inflației.

Art. 40. - (1) Orice persoană interesată poate sesiza Consiliul de mediere, în scris și sub semnătură, în legătură cu săvârșirea unei abateri dintre cele prevăzute la art. 38.

(2) Cercetarea abaterii se efectuează în termen de cel mult 60 de zile de la data înregistrării sesizării, de către o comisie de disciplină alcătuită dintr-un membru al Consiliului de mediere și 2 reprezentanți ai mediatorilor, desemnați prin tragere la sorți din Tabloul mediatorilor. Membrii comisiei de disciplină sunt numiți prin hotărâre a Consiliului de mediere. Invitarea celui în cauză în vederea audierii este obligatorie. Mediatorul cercetat este îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului și să își formuleze apărarea. În caz de neprezentare, se va încheia un proces-verbal semnat de membrii comisiei, din care să reiasă faptul că mediatorul a fost invitat și nu s-a prezentat la termenul stabilit.

(3) Dosarul de cercetare cu propunere de sancționare sau de neaplicare a unei sancțiuni disciplinare se înaintează Consiliului de mediere, care hotărăște, în termen de 30 de zile, cu privire la răspunderea disciplinară a mediatorului.

Art. 41. - (1) Hotărârea Consiliului de mediere de aplicare a sancțiunilor prevăzute la art. 39 alin. (1) poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

(2) Acțiunea exercitată potrivit alin. (1) suspendă executarea hotărârii atacate.

(3) Hotărârea de aplicare a amenzii prevăzute la art. 39 alin. (1) lit. b), rămasă definitivă potrivit legii, constituie titlu executoriu. Neachitarea acestei amenzii în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii de sancționare atrage de drept suspendarea din calitatea de mediator, până la achitarea sumei.

Art. 42. - Răspunderea civilă a mediatorului poate fi angajată, în condițiile legii civile, pentru cauzarea de prejudicii, prin încălcarea obligațiilor sale profesionale.

CAPITOLUL V

Procedura de mediere

SECȚIUNEA 1

Procedura prealabilă încheierii contractului de mediere

Art. 43. - (1) Părțile aflate în conflict se pot prezenta împreună la mediator. În cazul în care se prezintă numai una dintre părți, mediatorul, la cererea acesteia, va adresa celeilalte părți invitația scrisă, în vederea informării și acceptării medierii, stabilind un termen de cel mult 15 zile. Invitația se transmite prin orice mijloace care asigură confirmarea primirii textului. Partea solicitantă va furniza mediatorului datele necesare contactării celeilalte părți.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 20. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(2) În cazul imposibilității de prezentare a vreuneia dintre părțile convocate, mediatorul poate stabili, la cererea acesteia, o nouă dată în vederea informării și acceptării medierii. În cazul acceptării medierii, părțile în dispută și mediatorul vor semna contractul de mediere.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 20. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(2¹) În procesele și cererile în materie civilă și comercială, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, părțile pot încerca soluționarea litigiului prin mediere.

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 21. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(3) Dacă una dintre părți refuză, în scris, în mod explicit, medierea ori nu răspunde invitației menționate la alin. (1) ori nu se prezintă de două ori la rând la datele fixate pentru semnarea contractului de mediere, medierea se consideră neacceptată.

Alineatul (3) a fost modificat prin punctul 22. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(4) Mediatorul poate face și alte demersuri legale pe care le consideră necesare pentru invitarea părților la

mediere, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

- Art. 44. - (1)** Este interzisă desfășurarea ședințelor de mediere înainte de încheierea contractului de mediere.
(2) Contractul de mediere se încheie între mediator, pe de o parte, și părțile aflate în conflict, pe de altă parte.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 23. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

SECȚIUNEA A 2-a Contractul de mediere

Art. 45. - Contractul de mediere trebuie să cuprindă, sub sancțiunea anulării, următoarele clauze:

- a)** identitatea părților aflate în conflict sau, după caz, a reprezentanților lor;
b) menționarea tipului sau a obiectului conflictului;

Litera b) a fost modificată prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

c) declarația părților că au fost informate de către mediator cu privire la mediere, efectele acesteia și regulile aplicabile;

Litera c) a fost modificată prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

d) obligația mediatorului de a păstra confidențialitatea și decizia părților privind păstrarea confidențialității, după caz;

Litera d) a fost modificată prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

e) angajamentul părților aflate în conflict de a respecta regulile aplicabile medierii;

f) obligația părților aflate în conflict de a achita onorariul convenit mediatorului și cheltuielile efectuate de acesta pe parcursul medierii în interesul părților, precum și modalitățile de avansare și de plată a acestor sume, inclusiv în caz de renunțare la mediere sau de eșuare a procedurii, precum și proporția care va fi suportată de către părți, ținându-se cont, dacă este cazul, de situația lor socială. Dacă nu s-a convenit altfel, aceste sume vor fi suportate de către părți în mod egal;

g) înțelegerea părților privind limba în care urmează să se desfășoare medierea.

h) numărul de exemplare în care va fi redactat acordul în cazul în care acesta va fi în forma scrisă, corespunzător numărului părților semnatare ale contractului de mediere;

Litera h) a fost introdusă prin punctul 25. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

i) obligația părților de a semna procesul-verbal întocmit de către mediator, indiferent de modul în care se va încheia medierea.

Litera i) a fost introdusă prin punctul 25. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Alineatul a fost modificat prin punctul 24. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 46. - (1) În contractul de mediere pot fi prevăzute și alte clauze, în condițiile legii.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, contractul de mediere nu poate cuprinde clauze care contravin legii sau ordinii publice.

(3) Dacă, pe parcursul procedurii de mediere, apar cheltuieli neprevăzute, efectuate în interesul părților și cu acordul acestora, se va încheia o anexă la contractul de mediere.

Art. 47. - (1) Contractul de mediere se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității absolute. Acesta se semnează de către părțile aflate în conflict și de mediator și se întocmește în atâtea exemplare originale câți semnatori sunt.

(2) Părțile aflate în conflict pot da procură specială unei alte persoane, în condițiile legii, pentru a încheia contractul de mediere.

Art. 48. - Contractul de mediere constituie titlu executoriu cu privire la obligația părților de a achita onorariul scadent convenit mediatorului.

Art. 49. - Termenul de prescripție a dreptului la acțiune pentru dreptul litigios supus medierii se suspendă începând cu data semnării contractului de mediere, până la închiderea procedurii de mediere în oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege.

SECȚIUNEA a 3-a Desfășurarea medierii

Art. 50. - (1) Medierea se bazează pe cooperarea părților și utilizarea, de către mediator, a unor metode și tehnici specifice, bazate pe comunicare și negociere.

(2) Metodele și tehnicile utilizate de către mediator trebuie să servească exclusiv intereselor legitime și obiectivelor urmărite de părțile aflate în conflict.

(3) Mediatorul nu poate impune părților o soluție cu privire la conflictul supus medierii.

Art. 51. - Medierea are loc, de regulă, la sediul mediatorului. Dacă este cazul, medierea se poate desfășura și în alte locuri convenite de mediator și de părțile aflate în conflict.

Art. 52. - (1) Părțile aflate în conflict au dreptul să fie asistate de avocat sau de alte persoane, în condițiile stabilite de comun acord.

(2) În cursul medierii părțile pot fi reprezentate de alte persoane, care pot face acte de dispoziție, în condițiile legii.

Art. 53. - Susținerile făcute pe parcursul medierii de către părțile aflate în conflict, de persoanele prevăzute la art. 52 și la art. 55 alin. (1), precum și de către mediator au caracter confidențial față de terți și nu pot fi folosite ca probe în cadrul unei proceduri judiciare sau arbitrale, cu excepția cazului în care părțile convin altfel ori legea prevede contrariul. Mediatorul va atrage atenția persoanelor care participă la mediere în condițiile art. 52 asupra obligației de păstrare a confidențialității și le va putea solicita semnarea unui acord de confidențialitate.

Art. 54. - (1) Dacă, pe parcursul medierii, apare o situație de natură să afecteze scopul acesteia, neutralitatea sau imparțialitatea mediatorului, acesta este obligat să o aducă la cunoștința părților, care vor decide asupra menținerii sau denunțării contractului de mediere.

(2) Mediatorul are dreptul să închidă procedura de mediere, procedând potrivit dispozițiilor art. 56, care se aplică în mod corespunzător. În această situație mediatorul este obligat să restituie onorariul, în parte, în condițiile stabilite prin contractul de mediere.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 26. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 55. - (1) În cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte dificile sau controversate de natură juridică ori din orice alt domeniu specializat, mediatorul, cu acordul părților, poate să solicite punctul de vedere al unui specialist din domeniul respectiv.

(2) Atunci când solicită punctul de vedere al unui specialist din afara biroului său, mediatorul va evidenția doar problemele controversate, fără a dezvălui identitatea părților.

SECȚIUNEA a 4-a Închiderea procedurii de mediere

Art. 56. - (1) Procedura de mediere se încheie, după caz:

a) prin încheierea unei înțelegeri între părți în urma soluționării conflictului;

b) prin constatarea de către mediator a eșuării medierii;

c) prin depunerea contractului de mediere de către una dintre părți.

(2) În cazul în care părțile au încheiat numai o înțelegere parțială, precum și în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), orice parte se poate adresa instanței judecătorești sau arbitrale competente.

Art. 57. - La închiderea procedurii de mediere, în oricare dintre cazurile prevăzute la art. 56 alin. (1), mediatorul va întocmi un proces-verbal care se semnează de către părți, personal sau prin reprezentant, și de mediator. Părțile primesc câte un exemplar original al procesului-verbal.

Art. 58. - (1) Când părțile aflate în conflict au ajuns la o înțelegere, se poate redacta un acord scris, care va cuprinde toate clauzele consimțite de acestea și care are valoarea unui înscris sub semnătură privată. De regulă, acordul este redactat de către mediator, cu excepția situațiilor în care părțile și mediatorul convin altfel.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 27. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(2) Înțelegerea părților nu trebuie să cuprindă prevederi care aduc atingere legii și ordinii publice, dispozițiile art. 2 fiind aplicabile.

(3) Înțelegerea părților poate fi afectată, în condițiile legii, de termene și condiții.

(4) În cazul în care conflictul mediat vizează transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum și al altor drepturi reale, partaje și cauze succesoriale, sub sancțiunea nulității absolute, acordul de mediere redactat de către mediator va fi prezentat notarului public sau instanței de judecată, pentru ca acestea, având la bază acordul de mediere, să verifice condițiile de fond și de formă prin procedurile prevăzute de lege și să emită

un act autentic sau o hotărâre judecătorească, după caz, cu respectarea procedurilor legale. Acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și de formă, notarul public sau instanța de judecată, după caz, putându-le aduce modificările și completările corespunzătoare cu acordul părților.

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 8. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(4¹) Mediatorul este ținut de obligațiile prevăzute la alin. (4) și în cazul în care prin acordul de mediere se constituie, se modifică sau se stinge orice drept real imobiliar.

Alineatul (4¹) a fost introdus prin punctul 9. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(5) Obligația prevăzută la alin. (4) se aplică în toate situațiile în care legea impune, sub sancțiunea nulității, îndeplinirea unor condiții de fond și de formă.

Alineatul (5) a fost introdus prin punctul 28. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

(6) În cazul în care legea impune îndeplinirea condițiilor de publicitate, notarul public sau instanța de judecată va solicita înscrierea contractului autenticat, respectiv a hotărârii judecătorești în Cartea Funciară.

Alineatul (6) a fost introdus prin punctul 28. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 59. - (1) Părțile pot solicita notarului public autentificarea, în condițiile legii și cu respectarea procedurilor legale, a înțelegerii lor.

(2) Părțile acordului de mediere se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere, îndeplinind procedurile legale, să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor. Competența aparține fie judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul sau reședința ori, după caz, sediul oricare dintre părți, fie judecătoriei în a cărei circumscripție se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanța încuviințează înțelegerea părților se dă în camera de consiliu și constituie titlu executoriu în condițiile legii. Dispozițiile art. 438-441 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 3. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

(3) Actul întocmit de notarul public conform alin. (1) și art. 58 alin. (4) și (4¹), prin care se autentifică înțelegerea din acordul de mediere, are putere de titlu executoriu.

Alineatul (3) a fost introdus prin punctul 2. din Ordonanță de urgență nr. 4/2013 începând cu 01.07.2013.

Art. 59. - a fost modificat prin punctul 10. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 59¹. - Dacă acordul de mediere se referă la o cauză succesorală și a intervenit înainte de eliberarea certificatului de moștenitor, competența aparține notarului public, conform legii.

Art. 59¹. - a fost introdus prin punctul 11. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 59². - Cererea adresată instanței privind pronunțarea unei hotărâri care să consfințească înțelegerea părților rezultată din acordul de mediere se taxează potrivit legii.

Art. 59². - a fost modificat prin alineatul din Ordonanță de urgență nr. 80/2013 începând cu 29.06.2013.

Art. 60. - (1) În orice fază a procedurii de mediere, oricare dintre părțile aflate în conflict are dreptul de a denunța contractul de mediere, încunoștințând, în scris, cealaltă parte și mediatorul.

(2) Mediatorul ia act de denunțarea unilaterală a contractului de mediere și, în cel mult 48 de ore de la data primirii încunoștințării, întocmește un proces-verbal de închidere a procedurii de mediere.

(3) Dacă una dintre părțile aflate în conflict nu se mai prezintă la mediere, fără a denunța contractul de mediere în condițiile alin. (1), mediatorul este obligat să facă toate demersurile necesare pentru a stabili intenția reală a părții respective și, după caz, va continua sau va închide procedura de mediere.

Art. 60¹. - (1) În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluționare a conflictelor, părțile și/sau partea interesată, după caz, sunt ținute să facă dovada că au participat la ședința de informare cu privire la avantajele medierii, în următoarele materii:

a) în domeniul protecției consumatorilor, când consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unui produs sau unui serviciu defectuos, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și operatorii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor;

b) în materia dreptului familiei, în situațiile prevăzute la art. 64;

c) în domeniul litigiilor privind posesia, grănițuirea, strămutarea de hotare, precum și în orice alte litigii care privesc raporturile de vecinătate;

d) în domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;

e) în litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea și încetarea contractelor individuale de muncă;

f) în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepția litigiilor în care s-a pronunțat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvență, a acțiunilor referitoare la registrul comerțului și a cazurilor în care părțile aleg să recurgă la procedura prevăzută la art. 1.013-1.024 sau la cea prevăzută la art. 1.025-1.032 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Litera f) a fost modificată prin punctul 4. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

g) Abrogată prin punctul 5. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

Litera g) a fost modificată prin punctul 4. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

(2) Abrogat prin punctul 5. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

*) Potrivit art. II din Legea nr. 115/2012, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2013, dispozițiile art. 60¹, lit. a)-f) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare, intră în vigoare la data de 15 februarie 2013, iar lit. g) intră în vigoare odată cu Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010.

Art. 60¹. - a fost introdus prin punctul 13. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 60². - (1) Procedura de informare, incluzând și formalitățile pentru convocarea părților, nu poate depăși 15 zile calendaristice. Prevederile art. 2.532 pct. 7 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Acceptarea participării sau participarea la ședința de informare nu constituie o recunoaștere a dreptului ce ar face obiectul litigiului și nu întrerupe cursul prescripției.

Art. 60². - a fost introdus prin punctul 6. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

SECȚIUNEA a 5-a

Medierea în cazul unui litigiu pe rolul instanțelor de judecată

Art. 61. - (1) În cazul în care conflictul a fost dedus judecătii, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților sau la propunerea oricăreia dintre acestea ori la recomandarea instanței, cu privire la drepturi asupra cărora părțile pot dispune potrivit legii. Medierea poate avea ca obiect soluționarea în tot sau în parte a litigiului. Mediatorul nu poate solicita plata onorariului pentru informarea părților.

(2) La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, în toate cazurile, să transmită instanței de judecată competente acordul de mediere și procesul-verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic dacă părțile au ajuns la o înțelegere sau doar procesul-verbal de încheiere a medierii în situațiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) și c).

Art. 61. - a fost modificat prin punctul 14. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 62. - (1) Pentru desfășurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de către instanțele judecătorești sau arbitrale va fi suspendată la cererea părților, în condițiile prevăzute de art. 242 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă.

(2) Cursul termenului perimării este suspendat pe durata desfășurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

(3) Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

Art. 63. - (1) În cazul în care litigiul a fost soluționat pe calea medierii, instanța va pronunța, la cererea părților, cu respectarea condițiilor legale, o hotărâre, dispozițiile art. 438-441 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aplicându-se în mod corespunzător.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 7. din Ordonanță de urgență nr. 90/2012 începând cu 21.12.2012.

(2) Odată cu pronunțarea hotărârii, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru, plătită pentru învestirea acesteia, cu excepția cazurilor în care conflictul soluționat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate, constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, partaje și cauze succesoriale.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 15. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(2¹) Instanța de judecată nu va dispune restituirea taxei judiciare de timbru plătite pentru învestirea acesteia, în cazul în care conflictul soluționat este legat de o cauză succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de moștenitor.

Alineatul (2¹) a fost introdus prin punctul 16. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(3) Hotărârea de expedient pronunțată conform prevederilor prezentei legi constituie titlu executoriu.

Alineatul (3) a fost introdus prin punctul 31. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

SECȚIUNEA a 5-a a fost modificată prin punctul 12. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

CAPITOLUL VI

Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte

SECȚIUNEA 1

Dispoziții speciale privind conflictele de familie

Art. 64. - (1) Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privitoare la:

- a) continuarea căsătoriei;
- b) partajul de bunuri comune;
- c) exercițiul drepturilor părintești;
- d) stabilirea domiciliului copiilor;
- e) contribuția părinților la întreținerea copiilor;
- f) orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 17. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(1¹) Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient.

Alineatul (1¹) a fost introdus prin punctul 18. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(2) Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

Art. 65. - Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu impiețeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Art. 66. - (1) Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită. Dispozițiile art. 54 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

SECȚIUNEA a 2-a

Dispoziții speciale privind medierea în cauzele penale

Art. 67. - (1) Dispozițiile din prezenta lege se aplică și în cauzele penale, atât în latura penală, cât și în latura civilă, după distincțiile arătate în prezenta secțiune.

(2) În latura penală a procesului, dispozițiile privind medierea se aplică numai în cauzele privind infracțiuni pentru care, potrivit legii, retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

(3) Părțile și subiecții procesuali nu pot fi constrânși să accepte procedura medierii.

Art. 67. - a fost modificat prin punctul 6. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

Art. 68. - (1) În cauzele penale medierea trebuie să se desfășoare astfel încât să fie respectate drepturile fiecărei părți ori subiect procesual la asistență juridică și, dacă este cazul, la serviciile unui interpret. Procesul-verbal întocmit potrivit prezentei legi, prin care se încheie procedura medierii, trebuie să arate dacă persoanele între care s-a desfășurat procedura medierii au beneficiat de asistența unui avocat și de serviciile unui interpret ori, după caz, să menționeze faptul că au renunțat expres la acestea.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 7. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(2) În cazul minorilor, garanțiile prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului penal trebuie asigurate, în mod corespunzător, și în cadrul procedurii de mediere.

Art. 69. - (1) În cazul în care procedura de mediere se desfășoară înaintea începerii procesului penal și aceasta se încheie prin soluționarea conflictului și încheierea unei înțelegeri, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), prin derogare de la dispozițiile art. 157 alin. (3) din Codul penal, fapta nu va atrage răspunderea penală pentru făptuitorul cu privire la care conflictul s-a încheiat prin mediere.

(2) Termenul prevăzut de lege pentru introducerea plângerii prealabile se suspendă pe durata desfășurării medierii. Dacă părțile aflate în conflict nu au încheiat o înțelegere, potrivit art. 56 alin. (1) lit. a), persoana vătămată poate introduce plângerea prealabilă în același termen, care își va relua cursul de la data întocmirii procesului-verbal de încheiere a procedurii de mediere, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

Art. 69. - a fost modificat prin punctul 8. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

Art. 70. - (1) În cazul în care medierea cu privire la latura penală a cauzei se desfășoară după începerea procesului penal, urmărirea penală sau, după caz, judecata se poate suspenda, în temeiul prezentării de către părți a contractului de mediere.

Alineatul (1) a fost modificat prin punctul 9. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(2) Suspendarea durează până când procedura medierii se încheie prin oricare dintre modurile prevăzute de prezenta lege, dar nu mai mult de 3 luni de la data la care a fost dispusă.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 9. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(3) Abrogat prin punctul 19. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

(4) Procesul penal se reia din oficiu, imediat după primirea procesului-verbal prin care se constată că nu s-a încheiat înțelegerea potrivit art. 56 alin. (1) lit. a) sau, dacă acesta nu se comunică, la expirarea termenului prevăzut la alin. (2).

Alineatul (4) a fost modificat prin punctul 9. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(5) Pentru soluționarea acțiunii penale ori a acțiunii civile în baza acordului încheiat ca rezultat al medierii, mediatorul este obligat să transmită organului judiciar acordul de mediere și procesul-verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic dacă părțile au ajuns la o înțelegere sau doar procesul-verbal de încheiere a medierii în situațiile prevăzute la art. 56 alin. (1) lit. b) și c).

Alineatul (5) a fost modificat prin punctul 9. din Lege nr. 255/2013 începând cu 01.02.2014.

(6) Dispozițiile art. 61 alin. (2) se aplică în mod corespunzător în cazul în care medierea este recomandată de către organele judiciare.

Alineatul (6) a fost introdus prin punctul 32. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 71. - (1) În termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înființează Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea și funcționarea sa, precum și standardele de formare în domeniul medierii, ce vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnați de comun acord de către organizațiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activității organizației în acest domeniu conform prevederilor statutului, numărul de membri specializați, precum și pregătirea și experiența practică în mediere ale reprezentanților acestor organizații.

(3) Pentru organizarea și funcționarea primului consiliu de mediere, în primul an de la începerea activității se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, fondurile aferente următoarelor categorii de cheltuieli:

- a) cheltuielile de întreținere și funcționare;
- b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.

(4) După expirarea perioadei de un an de la data constituirii Consiliului de mediere, finanțarea sa se asigură în condițiile art. 21.

Art. 72. - (1) În termen de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere, începe procedura de autorizare a mediatorilor.

(2) Persoanele care au absolvit sau care, la intrarea în vigoare a prezentei legi, urmează un curs de formare profesională a mediatorilor în țară ori în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 7 lit. a) -e), pot solicita autorizarea ca mediator, în condițiile prezentei legi, având obligația prezentării documentelor care atestă programa de formare parcursă. Consiliul de mediere va decide autorizarea după evaluarea conținutului programei de formare prezentate, inclusiv a duratei pregătirii. Dispozițiile art. 8 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 21. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 73. - (1) Dispozițiile prezentei legi privind medierea conflictelor devin aplicabile în termen de o lună de la data întocmirii tabloului mediatorilor autorizați.

(2) Dispozițiile prezentei legi se aplică și în medierea conflictelor de drepturi de care părțile pot dispune din cadrul conflictelor de muncă.

Alineatul (2) a fost modificat prin punctul 33. din Lege nr. 370/2009 începând cu 06.12.2009.

Art. 74. - (1) Instituțiile și celelalte persoane juridice care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au în derulare cursuri de formare a mediatorilor le pot finaliza în conformitate cu reglementările în vigoare la momentul începerii cursurilor.

(2) Abrogat prin punctul 22. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Art. 75. - Avocații, notarii publici, precum și membrii altor profesii liberale care dobândesc calitatea de mediator potrivit prevederilor prezentei legi pot desfășura activitatea de mediere la sediul unde își exercită activitatea de bază.

Art. 75. - a fost modificat prin punctul 23. din Lege nr. 115/2012 începând cu 01.10.2012.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

BOGDAN OLTEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 16 mai 2006.
Nr. 192.